

ERDEY FERENC

ENGESZTELJÜNK
SZENTSÉGBEN

SZALÉZI·MŰVEK

LELKIÉLET KISKÖNYVEI

64 M. Sombor J. Gertrud

ARANYSZIV

GONDOLATOK A JÓSÁGRÓL

106 oldal, 2.— Ft

65 Liquori Szent Alfonz

GONDOLATKINCSEK

48 oldal, 1.— Ft

66 De Segur

A KISÉRTÉS ÉS A BŰN

GYAKORLATI TANÁCSOK

82 oldal, 1.50 Ft

67 Newman

A SZŰZANYA HÓNAPJA

123 oldal, 2.— Ft

68 P. Mateo

KRISZTUS KIRÁLYÉRT

Lelkiyakorlatos elmélkedések fiatal
leányok számára

110 oldal, 2.20 Ft

**ENGESZTELJUNK
SZENTSÉGBEN**

ERDEY FERENC

**ENGESZTELJÜNK
SZENTSÉGBEN**

ELMÉLKEDÉSEK

MÁSODIK KIADÁS

SZALÉZI MŰVEK

Nihil obstat. Carolus Szitkey Soc. Sal., cen-
sor dioecesanus. Imprimatur. No. 1949/1946.
Vacii, die 30-a Aprilis 1946. † Josephus
Episcopus.

Felelős kiadó: Erdey Ferenc

Szalézi Művek, Don Bosco Nyomda, Rpalota
(Felelős: Kenéz János). 9884

K Ü S Z Ü N T Ő

Ha a lélek nyitott szemével láthatnánk a szívek titkaiba és így járnánk be a földkerekséget, mindenfelé nagy, ijesztő sötétség meredne reánk, ahol a bűn uralkodik.

A mai sötét és szomorú időkben is így vagyunk valóban, nagyon lelkünkre nehezedik a bűn és gonoszság sötétsége. Olyan dermedt ez a légkör, melyben élünk! — Ám e vigasztalan, sötét éjszakában is támadnak tüzek! Belevilágítanak és biztatón integetnek!

Ezek az engesztelő lelkek!

Engesztelők, kik szentségben, tisztaságban és szeretetben feláldozták életüket engesztelő áldozatul. Ezek egészen az engesztelésnek szentelték magukat és vállalták a hősi felaján-

lást, mellyel kötelezték magukat, hogy szentségben, tisztaságban és szeretetben fognak élni, s ezt nyújtják Istennek tetsző áldozatul. Engesztelő életáldozatuk egészen egybekapcsolja őket Istennel.

Az engesztelő hősi felajánlás első programja tehát a szentségben való étellel engesztelni. Élettörvénnyé teszi az életszentségre való állandó törekvést.

Sokan félnek ettől és megrettennek a nagy áldozat terhétől. Azt hiszik, hogy a szentség mindjárt csodákat, rendkívüli dolgok művelését vagy megdicsőülést jelent. Ezeket a balhiedelmeket akarja szétoszlatni e kis könyv, mely mindazokat az elmélkedéseket tartalmazza, melyeket az Engesztelés Művének tagjai tartottak egyik lelki napon.

Bíztató és segítő kezet akar nyújtani az engesztelő lelkeknek; hogy ne féljenek a szentség terhétől. Hiszen minden keresztény élet prog-

rammjában tulajdonképen bennfoglaltatik az, de az engesztelés gondolatából is önként következik. Minél jobban elszakad a világ Istentől, annál szorosabban egyesül vele az engesztelő lélek. S éppen ebben az egyesülésben, Istennel való teljes egybeforrásban áll a szentség lényege.

Ez a kis elmélkedés-sorozat azonban az életszentség egész programját nem hozza. Csupán arról tárgyal, hogy Isten — a teremtetlen kegyelem — önmagát adja a léleknek, mikor vele egyesül. Ez az alapja a szentségnek: az önmagát adó Isten jelenléte a lélekben. Ezt mélyíti el e kis könyvecske, melyet szeretettel nyújt az engesztelő és tökéletességre törekvő lelkeknek

Budapest, 1943 Szentháromság ünnepe.

a Szerző.

ENGESZTELJUNK SZENTSÉGBEN

Elmélkedések az Angolkisasszonyok
budapesti kápolnájában 1943 március
28-án tartott lelkinapon.

Uram, taníts imádkozni!

Vágyódó szívvel nézik a tanítványok a Mestert. Fürkésző lélekkel szeretnének behatolni az Úr Szívének titkába, amikor visszavonul imádkozni. Amint ott nézik és szemlélik az Urat, egyszerre úgy érzik, hogy lelkükben valami megmagyarázhatatlan vágy ébred. Nekibátorodnak, odajárulnak elébe és azt mondják: Uram, taníts meg minket imádkozni. Ennek a kérésnek, a szív mélyéből fakadó váagnak nem tudott

ellenállni az isteni Mester: megtanítja őket imádkozni!

Szentül élni egésztelésből

Most én is úgy érzem magam, mint az isteni Üdvözítő. Kiolvasom a szemekből, ami a lelkek mélyén van. Úgy érzem, ez a kérdés csendül ki lelkükből: Taníts meg, Atyánk, bennünket nemcsak imádkozni, hanem úgy élni, ahogy az egésztelő áldozat programjában elhatároztuk. Nem elégszünk meg azzal, hogy itt-ott egy kis önmegtagadást, vezeklést, alamizsnát, böjtöt ajánljunk fel Istennek egésztelésül, kevés ez a mi egésztelő lelkünknek. Önnönmagunkat akarjuk adni neki kedves áldozatul! Úgy érezzük, Isten sugallja, hogy tiszta, szent és neki tetsző áldozatok legyünk. Elhatároztuk és megfogadtuk ezt az Úr oltáránál. Nem bántuk meg ezt az elhatározást, de mégis úgy érezzük: nehéz a

szentség útja. Taníts meg bennünket szentül élni! — Jó, megtanítlak, testvéreim.

Isten akarja!

Ezt a mai lelkinapot szenteljük annak, hogy meginduljunk a szentek iskolájában, hogy kezdjük megtanulni a szentek tudományát. Ahogy az isteni Udvözítő megtanította az apostolokat imádkozni, úgy tanuljuk meg, hogy az **életszentség élethivatás**. Az Úr Jézus szent Szíve és a Szűzanya szeplőtelen Szíve tiszteletének hősi formája. Ne féljünk! Az életszentség nem olyan feladat, amely meghaladja erőinket. Isten adja hozzá az erőt, hogy ezt a fenséges életprogramot megvalósíthassuk. Igen, Isten akarta, hogy mi szentségben éljünk! Ne gondoljuk, hogy az életszentség valami külső nagy dicsőség — nem a szentek dicsfénye, hanem az élete. Hallgassátok, már az ószövetségben

Isten ezt a parancsot adta: „Szentek legyetek, mert én szent vagyok!” (Lev. 11, 44.) Nem azt mondja, nagyon szeretném, ha szentek lennétek.

Parancs ez!...

Szentek legyetek, mert én szent vagyok! Ha Isten szent, akkor szentnek kell lennie az embernek is. Hiszen már az ószövetségben is, amikor az üdvösség még nem érkezett el, szentnek kellett lennie Isten minden választottjának. Még inkább kötelez bennünket ez a parancs az üdvösség teljében. Az Úr Jézus adta és még erősebben, még szigorúbban kötelezővé tette az újszövetségben. Szent Pál mondja: „Isten akarata ez, a ti megszentelődésetek.” (Tessz. 4, 3.) Ha Isten ezt akarja, akkor akarjuk mi is! Ne féljünk tőle! Minden segítő eszközt megad ahhoz, hogy akaratát teljesíthessük. Ő akarja,

hogy szentek legyünk azáltal is, hogy gyermekeivé választott, hogy olyan sokszor jön szívünkbe, hogy az engesztelő ádozat révén közelebb kerültünk az Úr Jézus szentséges Szívéhez és a Boldogságos Szűzanya Szívéhez is. Ezért az életszentség az engesztelő lelkek különleges élethivatása, életprogrammja. Nem tanács, hanem szigorú és formális parancs. Szentek legyetek, ez az Isten akarat! Ezért örömmel, szívesen, készségesen fogadjuk Isten parancsát, és megvalósítjuk Isten kegyelmével.

Csodatevő

Ne féljünk Istennek ezt az akaratát teljesíteni! Ne féljünk az életszentség útjára lépni! Rendesen azért szokott az ember félni az életszentségtől, mert a szentek életét lapozgatva látja, milyen sok csodát művelt Isten általuk, milyen csodálatos erőt adott nekik. A köveket ke-

nyérré, a kenyeret rózsává tudták változtatni. Sokan félnek, mert úgy érzik, hogy erre nincs hivatásuk. Aki az életszentséget akár a szentek megdicsőülésében képzelem, akár a csodák művelésében véli feltalálni, az nagyon téved. Az életszentség nem csodatevő erő. A szentek nem azért szentek, mert csodát tettek. Hanem azért műveltek csodát, mert szentek voltak.

Elragadtatások?

De én nem érzek hivatást arra, hogy elragadtatásba, extázisba essem! — sóhajtoznak egyesek. Hol vagyok én a szentektől, akik a harmadik égbe ragadtattak? Nem tudok beletekinteni a túlvilág titkába. Úgy érzem, erre nem választott ki az Úr!

Nagyon tévednénk, ha ilyen rendkívüli jelenségekben keresnénk az életszentséget, ha ilyenekre törekednénk és ezeket keresnénk. Ezek Is-

ten rendkívüli kegyelmei, amelyeket csak rendkívüli lelkeknek, rendkívüli időkben szokott adni. Ne is gondoljunk ezekre, sőt ne is vágyódjunk utánuk. Nem csodák tétele, jövődőlés, prófétálás a mi feladatunk, ha szentek akarunk lenni, hanem egészen más!

Misztika?

De én úgy félek a misztikától, — hangzik az ellenvetés — úgy félek attól, ami titokzatos. Az életszentségben van valami misztikus. Hogyan valósítsam én ezt meg, amikor olyan mindennapi ember vagyok, húsból és vérből. Hivatalban, iskolában, munkahelyemen dolgozom, ahová Isten rendelt. Nem tudok én abból misztikus légkörbe felemelkedni. Életkörülményeim nem engedik ezt. Nem is érzek erre hivatást, hogyan valósítsam meg tehát a szentséget?

Itt vigyázzunk, itt óvatosan kell

beszélünk, nem felelhetünk határozott nemmel. Lehet, hogy a te életkörülmenyed, helyzeted tényleg nem olyan, hogy misztikára szánd magad; a misztika jelenleg távol állhat lekedtől; lehet, hogy erre nem érzel hivatást. Ezt tehát a jó Isten sem akarja. Mégis azt mondom, van az életszentségben misztika, van benne valami titokzatos, felfoghatatlan, úgy-hogy az ember bármennyire feszíti értelmét, bármilyen világosságot gyújt gondolatvilágában, nem képes ezt felfogni. Mégis a misztika tény és valóság, közel áll az élethez — bennünk megvalósuló realitás.

A kegyelmi élet titokzatos világa

A kegyelem világa, a mi szent hitünk szerint hittitok, sőt a misztika misztikája! Amikor vágyódó szívvel és lélekkel eljöttetek ide és kértek, taníts meg szentül élni, akkor éppen

ezt a titokzatos dolgot akarom fel-
födni, bemutatni. Hitünk világa sok
olyan dologra fog fényt vetni, amit
eddig nem értettünk, és amelyek
egészen lelkünk mélyéig meg fognak
rendíteni. Eddig is éltük ezeket, de
nem tudatosan. Az életszentség isko-
lájában az a feladatunk, hogy erre
a titokra fényt derítsünk. Alázatos
szívvel és lélekkel kérjük, hogy ezt
a világosságot adja meg a jó Isten
lelkünknek, kérjük, mutassa meg ke-
gyelmének titokzatos világát!

ELSŐ ELMÉLKEDÉS:

„A MEGHIVOTT SZENTEKNEK!”

Leonidas csókja

A keresztényüldözések korában, amikor nagy veszedelem fenyegette a választottak életét, Leonidas családjában gyermek született, akit az akkori szokástól eltérően születése után azonnal megkereszteltek. A kereszténység első századában ugyanis csak a felnőtteket szokták megkeresztelni, de akkor olyan nagy veszély fenyegette őket, hogy az újszülöttet azonnal keresztvíz alá vitték. Amikor hazahozták, Leonidas, az édesatyja, gyermeke fölé hajolt, félretolta ingecskéjét és megcsókolta keblét. Felesége kérdően nézett rá,

mire Leonidas azt felelte, azért tette, mert ennek a kicsiny gyermeknek, Origenesnek lelkében most Isten lakik. Amikor megszületett, lelke az eredeti bűn sötétségében és a sátn hatalmában volt, de a keresztiség Isten kegyelmével letörölte a bűnt, megszentelte a lelkét s Isten gyermekévé lett. Ettől kezdve Leonidas és felesége úgy nevelték a gyermeket, — aki később rendkívül okos, jámbor férfiúvá nőtt, — hogy mindig tudatában éljen: szívében hordozza Istent! Mikor Origenes megnövekedett és iskolába kezdett járni, a legszigorúbb és legszorgalmasabb tanulást a legkeményebb aszkézissel párosította. Szinte a templomon és iskolán kívül más házat nem is ismert a városban. Amikor kitört az üldözés és édesatyját is elfogták, alig tudta visszatartani édesanyja, hogy atyjával ne menjen a veszthelyre. Csak úgy sikerült ezt megakadályoznia, hogy ruháit elrejtette. Mi-

dön édesatyját kivégezték, kifolyt vérenek egy cseppjét egész életén át őrizte szíve fölött. Ez a Leonidas, ez az élő hitből élő keresztény édesapa és vértanu, mennyire bele tudott pillantani a hittitok mélyébe, milyen jól megértette a hit világánál azt, ami a keresztségben történik!

Megváltó kegyelem!

A szent keresztségben megtisztul a lélek és megszabadul a bűnnek, a gonoszságnak, a sátánnak uralma alól. Kegyelmet kap és szentté válik. Ezért nevezzük a keresztség kegyelmét a megigazulás, a megszentelődés kegyelmének. Az, aki a jó Istentől elszakad, aki a bűn állapotában él, nem szent, mert nincs a lelkében Isten, a szentek szentje. Ellenben, aki megigazul, akinek Isten kegyelme lemossa a bűnt lelkéről a keresztségben vagy a bűnbánat szentségében, az megszentelődik, szentté válik.

„A... szenteknek!”

Innen van az, hogy Szent Pál apostol leveleiben számtalanszor nevezi szenteknek a keresztényeket. Így a korinthusiakhoz írt első levelében: „Pál, Jézus Krisztusnak az Isten akaratából meghívott apostola... a Krisztus Jézusban megszentelteknek, a meghívott szenteknek.” (Kor. I. 1, 1—2.) Az Úr Jézus Krisztusban szentté válik minden lélek. Amikor a szent keresztségben az Úr Jézus beköltözik a lélekbe, hivatást ad az életszentségre. Ezért mondotta Szent Pál: „Mindnyájan, kik megkeresztelkedtek, Krisztust öltöttétek magatokra.” (Gal. 3, 27.) Az Úr Jézust öltjük magunkra. Ezért használja Szent Pál apostol csak ezt az egy megszólítást: szentek. Ha most itt megjelenne közöttünk, nem mondaná, „kedves, jó testvéreim”, hanem „szentek!” Ti, akik szentek vagytok, értsétek meg, hogy Istenben, az Úr Jézus Krisztusban megszentelődtek!

Miben áll ez a szentség?

Nézzük közelebbről! Amikor Nikodémus titokban felkereste az Úr Jézust, ezt mondotta neki az Úr: „Bizony-bizony mondom neked, hacsak valaki újonnan nem születik, nem láthatja meg az Isten országát.” (Jn. 3, 3.) Elcsodálkozott Nikodémus: Újjászületni? Hát lehet még egyszer születni? Az Úr Jézus nem vonja vissza szavát, hanem megerősíti: „Bizony-bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be az Isten országába!” (U. o. 5.) Isten örök terve szerint a keresztségben újjászületik az ember, így a keresztség második születés.

Második születés

Hogy ezt megértsük, tudnunk kell azt, hogy az ember nemcsak emberi életet kapott, nemcsak mozog, dol-

gozik, gondolkozik, cselekszik, akar, érez, fárad, pihen, hanem az Isten akarata szerint magasabbra tud emelkedni, egy másik életet kap, amely fölötte áll természetes életének, képességeinek. Olyan életet, amelyhez teljesen elégtelen nemcsak a testi erő, szívének vágyódása és érzelme, de elégtelen még a léleknek legnemesebb ambíciója, tudása és törekvése is. Olyan élet ez, amely egészen Istené, Istentől való — természetfeletti élet. Ezt az életet veszítette el az egész emberiség számára Ádám és Éva. Ennek az életnek elvesztése a legnagyobb tragédia. Minden baj, minden szenvedés ebből származik, hogy ezt elvesztettük. A keresztségben azonban ezt a természetfölötti életet visszkapjuk a Szentlélek kegyelme által, vagyis a természetfeletti életnek, természetfeletti rendnek újra gyermekeivé leszünk.

A szentség lényege

Tehát az életszentség abban áll, hogy valaki újjászületik és visszakapja az életet. Aki ezt elveszíti a bűn következtében, az a természetfeletti világ számára meghal. Ezért nevezük a súlyos bűnt halálos bűnnek, mert kiöli a lélekből ezt a magasabb életet.

Világosság a sötétségben

Más légkör, más világ a természetfeletti élet. Ha a természet világában feltekintünk az égboltra, látjuk a napot, bolygókat, csillagokat. A természetfeletti életben nem ez a nap világít, ott Isten maga a világosság, a nap. Ezért mondja Szent János evangéliumának első részében: „Őbenne élet volt és az élet volt az emberek világossága.” (Jn. 1, 4.) A természetfeletti élet világosságában **élünk** azáltal, hogy megigazultunk,

szentek, a világosság gyermekei letünk. Isten világossága világít a léleknek. Ezt a világosságot a bűnben élő ember nem képes meglátni, nem képes elviselni. Éppúgy, mint a baglyok, nappal a vakok, a világosságban nem látnak, mert a sötétséghez szokott hozzá a szemük, úgy a bűnös ember sem képes meglátni Isten világosságát. A világosság gyermekei a megigazultak, szentek. Az ő egész életük, egész lelki világuk Isten világa számára van fenntartva. Az Isten világosságánál ők maguk is világossá és fényessé válnak.

Emmerich látomása

Emmerich Katalin látomásaiban olvassuk: Amikor Isten kegyelmével idegen világrészekbe, idegen országokba emelkedik, körüljárva a földet, némelyik országban sötétséget talál. Csak itt-ott lát egy kis világosságot. Ezek a világosságok a

szentek, akik vagy valamikor éltek vagy most élnek. Ezek lelke világít most is, csakhogy az emberek földi fényekhez szokott szeme nem látja ezt. Isten fénye, Isten világossága gyullad ki a szentekben, nem csodával, hanem természetfeletti módon. Betölti kis körüket, a családot, hitközséget, közösséget, országot, világot. Amikor Emmerich Katalin olyan országba jut, ahol sok szent élt, nagy világosságot lát. Tudjuk, hogy aki a kegyelem állapotában él, az Isten gyermeke. Az ilyennek a lelke világít, fényt derít annak az országnak életére és jövőjére, amelyben él.

Az engesztelő lélek, amikor engeszteli a jó Istent, — ebben a szörnyű sötétségben, melybe a bűn sodorta az emberiséget — világítani kezd. Nem tudják, honnan van, de lassankint világosság tölti el az emberek lelkét, egy válságos pillanatban meglátják, mi az Isten akarata, mi az ami kivezet a bajból. Sok

ilyen világító lélekre van szükség, amikor ilyen sötét éjszaka borult a világra, mint most. Ahol megsokszorozódik a bűn, ott a sötétség uralkodik. Ahol azonban sokan világítanak, ott a sötétség uralma megszűnik és Isten kezd uralkodni.

„Szétöntetett a szeretet”

Szent Pál apostol mondja: „Isten szeretete kiárad szívünkbe a Szentlélek által, aki nekünk adatott.” (Róm. 5, 5.) Isten szeretete, teremtő szeretete és kegyelme árad szét a Szentlélek által, aki nekünk adatik. Hol kapjuk a Szentlelket? Először a keresztségben, mely megszenteli a lelket s a Szentlélek szeretetét árasztja lelkünkbe. Szent Pál mondanában két igazság rejlik. A Szentlélek egyik ajándéka önmaga, aki adatik, a másik ajándék az Ő kegyelmének kiáradása. Az előbbi ajándék teremtetlen, öröktőlvaló, a Szent-

lélek; a másik, ami kiárad, teremtett valami: Isten szeretete bennünk. Szent Pál e mondása a teremtett és teremtetlen ajándéokra vonatkozik.

Teremtetlen kegyelem

Mivel a természetfeletti élet, melyet az Isten kegyelme okoz a lélekben, Isten ajándéka, következik, hogy kétféle kegyelem van: a teremtetlen örök kegyelem és az időben teremtett kegyelem. Az isteni kegyelem teremtetlen örök ajándéka a Szentlélek maga, aki a keresztségben önmagát adja a léleknek. Ezért csókolta meg Leonidas kislefia keblét a keresztség után. Amikor Isten a lélekben van, amikor a Szentlélek adatik nekünk, kiárad belőle a másik kegyelem, a teremtett kegyelem.

Teremtett kegyelem

Ez a kegyelem, amint tudjuk, a megszentelő malaszt, amely a kegyelem állapotába helyezi az embert,

melynél fogva Isten gyermekeivé. vá-
lunk, kegyeltjeivé leszünk. Össze-
kapcsol Istennel és Istenben részesít.
De Isten az ő erejét, világosságát,
segítségét is adja, s ez a segítő ma-
laszt. Az életszentség, a kegyelem
állapota és élete — nem rendkívüli
élmény, nem misztika és mégis ti-
tokzatos. Ha igazán meg akarjuk ér-
teni lényegét, ha igazán a kegyelem
mélyére akarunk hatolni, látni fog-
juk, milyen csodálatos világ tárul az
ember lelke elé. A kegyelem élete:
Isten élete halandó emberi testben.

Süt a nap!

Aquinói Szent Tamás írja nagy
életművében, a Summa Theologica-
ban, hogy az Isten kegyelme olyan
hatást vált ki az ember lelkéből,
mint a nap sugara. „Gratia causatur
in homine ex praesentia Divinitatis,
sicut lumen in aere ex praesentia so-
lis.” (S. Th. III. qu. 7. a. 13.) Amikor
süt a nap, minden kivilágosodik.

Amikor jelen van Isten, minden az isteni világosság fényében sugárzik. Ez történik a kegyelem életében, amikor a lélek megszentelődik. Kisüt a nap. Nem a bolygó, hanem az Istenség napja. A lélek felmelegszik, megvilágosodik, áttüzesedik az Isten világosságának fényében. „Léted világít, mint az égő nap, de szemünk bele nem tekinthet.” Így sejti meg a világosságot a költő.

Kérjük Istentől a kegyemet! Süssön ki az ég az isteni kegyelem napja, világosítsa meg szívünket, lelkünket, életünket! Így ismerjük meg, mi történik lelkünkben akkor, amikor Isten napja süt reánk. Egyszerre nagyobb tisztelettel tekintünk magunkra, úgy, mint Leonidas az ő kicsiny gyermekére. Összekulcsoljuk kezünket és azt mondjuk: Uram, hála Neked, hogy a Te napod, világosságod, a Te szereteted kiöntetett az én lelkembe, hogy eljöttél hozzám, elhoztad világosságod égi ajándékát!

MÁSODIK ELMÉLKEDÉS:

HOL VAN ISTEN ORSZÁGA?

„Keressétek!”

„Keressétek először Isten országát és az ő igazságát és a többi mind hozzáadatik.” (Mt. 6, 33.) Ezt a programot állítja elénk az Úr Jézus. Életünk egyetlen feladata Isten országának keresése. Ha ezt megtaláltuk, minden más probléma eltörpül, minden más keresés megoldódik. De hol keressük, hogy találjuk meg Isten országát? Melyik az a birodalom, amelyre azt mondhatjuk: ez az Isten országa? Fenn, a magas égben? Ott, ahová sokszor fel szoktuk irányítani tekintetünket?

Az Úr Jézus felel erre a kérdésre.

„Isten országa bennetek vagyon.”
(L.k. 17, 21.) Nem ott fenn és nem kívül kell keresni az Isten országát, hanem az ember lelkének mélyén. Isten a mi lelkünkben lakik. Elméltünk-e már arról, mit jelentenek ezek a szavak? Rádöbbsentünk-e már, milyen nagyjelentőségű az, amit az Úr Jézus mondott: „Isten országa bennetek van!” Ha a mi belső életünk, belső világunk az Ő országa, akkor ebből elsősorban az következik, hogy Isten bennünk van, Isten országa Isten nélkül el sem képzelhető.

Mikor jött?

Ha Isten itt van bennünk, mikor jött, hogyan költözött ide? — Lelkünk, életünk, egyéniségünk akkor lesz az Isten országa, amikor a megszentelő malasztot kapjuk. A keresztiség szentel meg bennünket. Ez az újjászületés. Ekkor válik Isten orszá-

gává egész életünk, lényünk, lelkünk egyaránt. A Szentlélek Ūristen hozott, adott valamit. Magával hozta azt a világot, amelyben Isten otthon van. Ez költözött be az én lelkembe, az én testembe. A megszentelő kegyelem szentté teszi az ember lelkét. A szentté alakulás, a megszentelődés akkor történik, amikor a jó Isten beleköltözik a lélekbe.

Kopogtat Isten!

Amikor kedves kis otthonunkba vendégeket várunk, arra figyelünk, nem kopognak-e az ajtón. Kopognak! Jön a várva-várt vendég. Hányszor láttuk már azt a szentképet, ahol a ház ajtaja előtt áll az Ūr Jézus, égő lámpát tart kezében és kopog. De gondoltunk-e már arra, mit jelent ez valóban. Ez nem csak hasonlat vagy a művész képzeletében született kép, nem, ez lényegében valóság. Isten kopogtat minden lé-

lek ajtaján. Az Úrnak ez a kopogtatása kegyelem, malaszt. Segítő kegyelemnek szoktuk nevezni.

A Szentlélek Úristen jön és kopogtat akkor, amikor segítséget akar hozni vagy egy lelket meg akar látogatni. Kopogtatása még nem betérés, ilyenkor még nem jön be a lélek otthonába. Ez a segítő kegyelem figyelmeztet, serkent, hogy itt van az ajtóban, csak fel kell nyitni, szét kell tární a zárt kapukat és bejön. Ha jól megértjük, mit jelent a kopogtatás, mit jelent szívünk vágyait Isten felé tární, akkor megtudjuk, mi a lényege a segítő kegyelemnek. Isten kopogása, Isten közeledése, mely sürget, hogy megnyissuk lelkünk kapuit. A segítő malaszt még nem megszentelő kegyelem, még nem Isten betérése a lélekbe. Ha megnyitjuk a lélek kapuját és bebocsátjuk, akkor hozza az Isten égi ajándékát, akkor jön Isten maga hozzánk.

Miért a Szentlélek az, aki kopogtat?

Azt mondjuk, a Szentlélek Úristen kopogtat. Mégis az Úr Jézust rajzolja a művész, mert a Szentlelket nem tudja ábrázolni. A Szentlélek kopogtat mindannyiszor, amidőn valamit sugall, amikor meg akar látogatni szívünk otthonában. Miért a Szentlélek Isten sugall, miért a Szentlélek Úristen szenteli meg a lelket? A Szentlélek Úristen nincs egybeforrvva a mennyei Atyával és az Úr Jézussal? Kétségtelen, hogy a teljes Szentháromság az Atya, Fiú és a Szentlélek. Kétségtelen, hogy ahol a Szentlélek jelen van, ott van a Fiú és az Atya is. Mégis külön a Szentléleknek tulajdonítjuk a lélek megszentelését, mert ebben az isteni ajándékban elsősorban a harmadik isteni Személy tevékenysége domborodik ki legjobban. A Szentlelket küldi az Atya és Fiú, de egyben jön

vele a Fiúisten is, aki szintén küldetik az Atyától; az Atya nem küldetik, Ő maga adja önmagát. Tehát amikor kopogtat és jön a Szentlélek, hogy birtokába vegye Isten országát, a mi szívünket és lelkünket, akkor a Szentlélek küldetik, de jön vele a Fiú, aki szintén küldetik és a menyeyei Atya is, aki küld.

Valóban itt van hatalmával?

Az Isten országa mibennünk van. Ezt a gondolatot kell elmélyíteni. Aquinói Szent Tamás a Summa Theologicában (I. qu. 43. a. 3.) megmagyarázza, hogyan lakik a lélekben az Isten. A lélekben van elsősorban **hatalmával**.

Az Isten egyetlen nagyhatalom, nincs olyan földi hatalmasság, akinek hatalma összemérhető volna az övével. Nincs olyan erő a világmindenségben, amely hasonló volna Isten erejéhez. Ha egybevennénk a napnak,

a holdnak és az összes bolygóknak energiáját, amelynek következtében ezek mozognak, vonzzák, taszítják egymást, milyen elképzelhetetlen erőmennyiség lenne ez! Gondoltunk-e arra, milyen semmivé lenne a föld, ha a nap ráesne? Óriási pusztulás lenne akkor is, ha a föld esne a napra. Az esés, az összeütközés, a vonzás, a taszítás: mennyi erő! Mindez Isten tekintete előtt úgy megsemmisül, mint egy porszem, mint egyetlen lehetőség. Mindenhol, ahol erő és hatalom van, ott van az Isten, mivel belőle származik minden energia. Isten úgy van jelen a lélekben is, mint ahogy hatalma alá van vetve minden. A nagy folyók forrásból fakadnak, a folyókban benne van a forrás ereje. Isten a forrás, így rejlik bennünk az Isten ereje. Jelen van bennünk, átfog és eltölt. Isten hatalmának vagyunk részesei.

Nagy dolog ez!

Isten jobban betölt bennünket, mint a fény, amelyben fürdik a testünk, midőn süt a nap, — jobban, mint a hő, amikor a kályha mellett melegszünk. Isten hatalma, Isten ereje tart fenn minket. Ha Isten hatalma nem tartana fenn, abban a pillanatban megsemmisülnénk. Nem meghalnánk, hanem teljesen megsemmisülnénk!

Mégis azt mondja Aquinói Szent Tamás: Igaz ugyan, hogy az ember, mint minden más teremtmény, teljesen alá van vetve Isten hatalmának, mégis jobban van bennünk Isten lényegével, mint ahogy hatalmával jelen van a tőle függő össze teremtményében. Hogyan?

Jelenlétével

Isten jelen van mindenütt, mindent lát, a nagyvilág minden történése

Isten színe előtt megy végbe. Hiába menekül el valaki a földkerekség legkisebb zugába, Isten elől nem futhat el. 1912-ben jelent meg a Halley üstökös, amely 76 évenként szokta megtenni pályáját. Egy végtelen messzenyúló pályán kering, 76 évenként jön el hozzánk. Hol van ez a messzeség?! Pedig nem is ez az égitest van a legmesszebbre tőlünk. Nincs kizárva, hogy a mi napunk is csak egy bolygó és az összes napok ismeretlen központ körül keringenek, de olyan lassan, hogy azt nem tudjuk észelni érzékszerveinkkel. Nincs az a műszer, amellyel az anyagi világ távolságaiba bele tudnánk hatolni. Képzeljük el, ha Isten angyalszárnyakat adna — „Szentségre törekedtek, most tehát adok nektek két szárnyat, amellyel végigjárhattok minden bolygót.” — Mindenütt Isten jelenlétével találkozoznánk, bárhová szállnánk. Mindenhol Isten jelenlétében maradnánk, bármerre járnánk.

Minden Isten szeme előtt történik. Isten jelenlétében élünk, mozgunk és vagyunk. Így van Isten jelen az ember lelkében? Kétségtelen, jelen van benne, mert ő teremtette és ő minden alkotásban jelen van. Mégis azt mondja Aquinói Szent Tamás: az Isten bennünk lakozása több, mint a jelenlét. Tehát hogyan van Isten bennünk?

Lényegével!

Igen, mondja Aquinói Szent Tamás, mindennek, ami van, Isten az oka. Isten az első létok. Nehéz dolog ezt megérteni. De ha csak egy kicsit is mélyére hatolunk, megdöbbenünk. Minden, ami van, Istenből van. Annyira Istenből van, hogy ha Isten állandóan nem okozná azt, hogy legyünk, nem lennénk. Annyira Isten mindennek a létoka, annyira függünk Istentől, hogy senki sem tud elszakadni tőle. Abban a pillanatban,

amelyben elszakadna: nincs, megsemmisül. Gondoljuk csak el, milyen különös dolog az embernek a lényege és léte. Már megvolt a lényegem, mielőtt éltem, és marad, ha nem is létezem. Ha meghalok ugyanaz marad a lényegem. A születés és a halál lényegemen nem változtat. Csúpan az történt, hogy lényegemhez valamit kaptam, amikor születtem: Isten létet adott nekem. Míg élek, lényegem és életem egybe van kapcsolva, Isten köti össze. Ha nem Isten kezében lenne, szétesne. Nem lényegem, hogy létezzem, tehát emberi létem valami Istentől kapott nagy-nagy ajándék. Velem van, Istentől kaptam, de nem tudom felfogni sem, nem tartozik lényegemhez a lét. Tehát Isten úgy van bennünk lényegével, hogy összetartja bennünk a lényegét és létet, hogy szét ne bomoljanak.

„Én vagyok, Aki vagyok!”

Mit jelent az, hogy nem lényegem létezésem? Egyetlen lény van, akinek lényege a lét, Isten. Amikor Mózes a Fáraó nyáját legeltette, a távolban nagy tüzet látott, az égő csipkebokrot. Közel ment hozzá s meglepődve látta, hogy a csipkebokor ég, de nem ég el. Mózes megrettenve kérdezte: Ki vagy te? „Én vagyok, ... Aki vagyok” — hangzott a felelet. (Exod. 3, 14.) Gondolkoztunk-e ezen, mit jelent? — Lényegem, hogy legyek. A jó Isten lényege a lét. Nem is tudjuk Istent másképpen meghatározni, mint Isten az, aki van, akinek a lényege az, hogy mindig van. De a mi emberi létezésünk nem függ össze szükségszerűen lényegünkkel; hogy nem veszítjük el, onnan van, mert Isten keze tartja össze. Isten adott minden létezőnek létet. Ezért mondja Aquinói Szent Tamás, hogy Isten lényegével minden lényben

benne van, bennünk is lényegével van jelen.

Gondviselésével!

De Isten nemcsak lényegével, hanem gondviselésével is bennünk van! Bizonyos, hogy isteni Gondviselés irányít mindent a létező világban. Hogy minden a maga pályáján mozog, ez az isteni Gondviselés műve. Ez az erő tartja mozgásban és harmóniában a világmindenséget. A mi életünket is Isten gondviselése irányítja. Életünk folyása Isten bölcsesége, Isten jósága folytán úgy van elrendezve, hogy minden javunkra szolgál, minden lelkünk javára irányul. Sokszor sírunk és zúgolódunk, nem tudjuk megérteni, mi miért történt. Isten azonban tudja! Semmi sem történik véletlenül, hanem csak Isten akaratából. Sokszor már itt a földön megtudjuk, hogy valami baj, szomorúság, csapás miért történt.

Miért sok a baj?

Néha Isten később mutatja meg, miért történt ez vagy az az iszonyú csapás, háború, nagy szenvedés, pusztulás. Nem tudjuk megérteni, mert nem tudunk behatolni az isteni Gondviselés titkaiba. De gondoljuk meg, mi kellene ahhoz, hogy egy egész város lakossága tökéletes bánatot indítson? Semmiféle lelkipyakorlással nem lehetne azt elérni. De a sziréna hangja mindenkit bánatra indít, amikor rádöbben a veszedelemre. Azt szokták mondani, aki nem tud imádkozni, menjen a tengerre. Ott a viharban megtanul. A jó Isten ilyen vihart engedett meg a földön, hogy az ember, aki nem akar neki szolgálni, nem akar róla tudni, rádöbbenjen arra, hogy Istenhez kell térnie, vagy elkárhozik. Ilyen szörnyű események tették elevenné az engesztelés gondolatát is. A fatimai Szűzanya megmondta, ha az emberek

nem engesztelnek és Istenhez nem térnek, következik majd az akkori-nál egy még szörnyűbb háború. A mostani háború az, amiről a Szűzanya 1917-ben Fatimában beszélt.

Az isteni Gondviselés mindent olyan bölcsen rendez el, hogy ha rá-támaszkodunk és a gondviselésben bízunk, minden jóra fordul és világossá válik előttünk. Az Úr Jézus mondotta, hogy egy hajunk szála sem görbül meg, egy veréb sem esik le a háztetőről Isten tudta nélkül.

A teljes Szentháromság!

Isten gondviselésével jelen van a világmindenségben, de különös módon van jelen a lelkünkben. Előző elmélkedésünkben láttuk, hogy a kegyelem, amely szentté tesz, amit a keresztségben kapunk és visszaka-punk a bűnbánat szentségében, ajándék. Valamit kapunk a Szentlélek-től. Őt az Atya küldi és a Fiú is

vele jön. Ezért mondja Aranyszájú Szent János: „Nem lehet, hogy a Szentlélek jelenlétében ne legyen Krisztus is jelen. Ahol ugyanis a Szentháromság egyik személye jelen van, ott van a teljes Szentháromság: nem lehet ugyanis elválasztani, hanem a legteljesebben egyesülve vannak!” (In ep. ad. Rom. 18. 3. P. Gr. 60. 569.)

Isten személyesen jön!

Isten jön és nemcsak benyújtja az ajándékot, hanem maga is be akar térni lelkünkbe. Nem hatalmával, nem jelenlétével, nem gondviselésével akar jelen lenni lelkünkben, hanem személyesen isteni mivoltával. Nem azt akarja, hogy érezzük hatalmát, erejét, gondviselő intézkedését, hanem azt akarja, hogy bennünk legyen ő maga is személyesen. Mint ajándékot, önönmagát adja. Ha valamit kapok, rendelkezem fölötte. Ha a kisgyermek nagyon vágyódik va-

lami után és megkapja, addig nem hiszi el, hogy az övé, míg azt nem tehet vele, amit akar. Háromszor, négyszer megkérdezi, hogy szabad-e rendelkezni az ajándékkal. Ha igen, nyugodtan tesz vele, amint kedve tartja, esetleg el is rontja, hiszen az övé. Isten adja magát, de nem úgy, mint ahogy az anya adja az ajándékot gyermekének, hanem teljesen.

Alig merem elhinni!

Isten nem ajándékot, pénzt, boldogságot, kegyelmet, kívánságunk teljesítését adja, hanem **önmagát**. Be akar jönni, ha befogadjuk, az Istent kapjuk, az Atyát, a Fiút, a Szentlelket. Lehetséges ez? Lehetséges! Az Úr Jézus maga mondotta búcsúbeszédében, amelyet kinszenvedése előtt tanítványaihoz intézett. Nyomatékosan megmondotta, hogy ez tényleg valóság. Nemcsak egy-két szóval utalt rá, hanem az egészet kö-

rülírta, megmagyarázta, kifejtette minden vonatkozásban, mindenegyres részletében. Szent János evangéliumában olvassuk Jézus búcsúbeszédét. Az Úr Jézus elmondja, hogy elmegy a mennyei Atya házába lakóhelyet készíteni. „Ne nyugtalankodjék szívetek, higgyetek az Istenben, énbennem is higgyetek. Atyám házában sok lakóhely van. Máskülönben megmondottam volna nektek, mert megyek helyet készíteni számotokra.” (Jn. 14, 1—3.) Ismét azt mondja az Úr Jézus, hogy az ember részére hely van odaát az Atya házában. A mennyország az igazi házánk, ahová várnak bennünket, ahol lakóhelyet készít nekünk az isteni Üdvözítő.

Hogyan juthatunk oda?

Az Úr Jézust megmondotta ezt is. „Ahová én megyek, tudjátok, az utat is tudjátok. Mondá neki Tamás:

Uram, nem tudjuk, hová mégy! Miképen tudhatnók az utat? Mondá neki Jézus: Én vagyok az út, igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához máskép, mint énáltalam." (Jn. 14, 4—6.) Az Úr Jézus mindent az Atya nevében cselekedett, s most, mikor elmegy a mennyei Atyához, megígéri, hogy elküldi a Szentléleket. „Kérni fogom az Atyát és más Vigasztalót ad nektek, hogy veletek legyen mindörökké, az igazság Lelkét, kit a világ nem kaphat, mert nem látja és nem ismeri őt.” (U. o. 15-17.) A Szentlélek, a harmadik isteni Személy, örökké velünk marad. A világ nem kaphatja meg, de mi, az Úr választottjai, igen. A Szentlélek tehát bennünk lesz és nálunk marad mindörökké. „Nem hagylak árván benne-tek, hozzátok jövök. Még egy kis idő és a világ már nem lát engem. De ti láttok engem, mert én élek és ti is élni fogtok. Azon a napon majd megtudjátok, hogy én Atyámban va-

gyok, ti pedig énbennem és én tibennetek." (U. o. 18—20.)

A Szentlélek örökké velünk van. Milyen csodálatos ajándékozás ez. Alig merném elhinni, ha nem az Úr Jézus mondaná.

„Kijelentem neki magamat!”

De hallgassuk tovább, mit mond az Úr Jézus: „Aki parancsaimat ismeri és azokat megtartja, az szeret engem. Aki pedig engem szeret, Atyám is szeretni fogja őt és én is szeretni fogom, és kijelentem neki magamat.” Aki az Úr Jézust szereti, azt az Atya is szereti és annak az Úr Jézus kijelenti magát. Az élet-szentség: szeretni az Urat, élvezni, bírni, befogadni az Ő szeretetét. A jó Isten megmutatja magát nem távolról, hanem egészen közelről. Az Úr Jézus bennünk a világosság forrása, aki megismerteti, megmutatja, kijelenti magát nekünk.

„Lakóhelyet szerzünk nála”

Hallgassuk tovább az evangéliumot! Most már nem az Úr Jézus beszél. „Mondá neki Júdás, nem az iskarióti: Uram! Hogy van az, hogy Te nekünk akarod magadat kijelenteni és nem a világnak?” — Mit felelt az Úr Jézus? — „Ha valaki szeret engem, az én beszédemet megtartja, Atyám is szeretni fogja őt, hozzája megyünk, és lakóhelyet szerzünk nála.” (U. o. 22—23.) Az Atya, Fiú, Szentlélek lakóhelyet szerez nálunk! Hol van az Isten országa? Itt, bennünk! Mert az Úr hozzánk jön és lakóhelyet szerez nálunk. Az ő állandó lakóhelye a mi szívünk, lelkünk. Nemcsak hatalmával, lényegével, gondviselésével, istenségével, hanem csodálatos és különleges módon van jelen lelkünkben, mert mi szeretjük Őt és megtartjuk beszédét. Az Úr Jézus azt mondja tovább: „Aki engem nem szeret, az én beszé-

deimet nem tartja meg. A beszéd pedig, amelyet hallottatok, nem az enyém, hanem az atyáé, aki engem küldött.”

Felülmúl minden ajándékot!

De nehogy azt gondoljuk, hogy csak az Atya és Fiú él bennünk. „A Vigasztaló pedig a Szentlélek, kit az Atya az én nevemben küld, az majd megtanít titeket mindenre és eszettekbe juttat mindent, amit mondtam nektek.” (U. o. 26.) Isten olyan ajándékot ad, amely felülmúl minden más földi ajándékot, értéket. Nem azt adja, amit teremtett. Ha az egész világmindenséget nekünk adná, ez mind semmi volna ahhoz képest, amit ad akkor, amikor hozzánk jön és lakóhelyet szerez nálunk.

Isten a szeretet

Mi a feltétele annak, hogy Isten bennünk lakjék? — „Aki szeret en-

gem, az én beszédemet megtartja... aki nem szeret, az én beszédemet nem tartja meg" — mondja az Úr. Tehát a **szeretet a jogcím**, hogy Isten bennünk lakjék. Ez nyitja meg szívünk, lelkünk ajtaját, hogy Isten hozzánk jöjjön, állandó lakóhelyet vegyen nálunk. Hol van az Isten? Nyissuk meg szívünket a szeretetnek, akkor különös módon bennünk lesz. Azt mondja Szent János: „Ha szeretjük egymást, Isten bennünk lakik és az Ő szeretete tökéletes bennünk. Abból ismerjük meg, hogy benne lakunk és Ő mibennünk, hogy az Ő lelkéből adott nekünk.” (Jn. I. 4, 12—13.) Hol van tehát Isten?

Hol van tehát?

A szentek lelkében? Ne higgyük, hogy csak a nagy szentek lelkében van az Isten! Ahol nincs szeretet, ahol gyűlölség, veszekedés, gonoszság van, — akár kis családban, akár

közösségben — ott nincs az Isten. Istenen kívül nincs szeretet. Ott jó lenni, ahol Isten van, ahol szeretet van. Tehát hol van a jó Isten? Minden egyes lélekben és szívben, melyben szeretete lakozik. Az Isten szeretetének jele: Az Úr Jézus tanításának, szavának, parancsának megtartása. Amidőn megkeresztelkedtünk, Krisztus zászlajához csatlakoztunk, a keresztségben ellene mondtunk a gonoszléleknek, minden pompájának és nemcsak a bűntől tisztultunk meg, hanem az Úr Jézus minden gondolatát, szavát és parancsát magunkénak fogadtuk el és ezzel belénk költözött a szeretet, betért hozzánk Isten!

Megszentülni!

Ez a szentség titka! Nem csodák művelése, nem rendkívüli jelenségek, prófétálás, nem különleges feladatok elvégzése, hanem szívünk aj-

tajának megnyitása a szeretet előtt, hogy ezzel befogadjuk a mennyei Atyát, az isteni Üdvözítőt és a szeretet Lelkét, a Szentlelket. Hogyan lehet tehát megszentelődni? Úgy, ha megigazulunk, szeretünk, ha Istent befogadjuk. Szentségben élni és megtisztulni annyit jelent, hogy teljesen megnyitjuk szívünk ajtaját Isten előtt, hogy ő egészen birtokába vegye azt, Isten lakóhelye legyen szentségben, s mi vele éljünk a legbensőségesebb viszonyban, hogy ezáltal kárpótlást, elégtételt nyujtsunk neki a bűnökért.

HARMADIK ELMÉLKEDÉS:

ISTEN TEMPLOMA

„Nem tudjátok-e?”

„Nem tudjátok-e, hogy az Istennek temploma vagytok és az Isten Lelke lakik bennetek? Azt pedig, aki az Isten templomát megrontja, megrontja az Isten. Mert Isten temploma szent, ti vagytok az!” (Kor. I. 3, 16—17.) Ezek a szavak Szent Pál apostol ajkáról hangzanak. Ő harsogta bele a világba, hogy a Szentlélek templomai vagyunk. Megérezte ezt a nagy kegyelmet és szavakba foglalta: „Nem tudjátok-e?...” Előbbi elmélkedéseinket nem is tudom jobban, megkapóbban összefoglalni, mint Szent Pál szavaival. Istennek

szentélye, temploma vagyunk! Isten lelke lakik bennünk! Nem a Szentlélek egyedül, mert vele jött a Fiú és az Atya is. Szeretnek bennünket, ezért jönnek hozzánk lakóhelyet keresni. Ez a lakóhely templom. Szent templom. Az életszentség szentté avatta testünket. Szent Pál ismételtén hangoztatta, hogy a testünk is szent. Elmélkedjük át, hogy hogyan lakik Isten ebben a templomban!

Hogyan lakik bennem?

Az Úr Jézus megígérte az apostoloknak, midőn elbúcsúzott tőlük, hogy el fogja küldeni a vigasztaló Szentlelket. Ezt az ígéretét mennybemenetele után csakhamar valóra váltotta. Elküldötte Őt pünkösdi ünnepén, mennybemenetelének nyolcadnapján. Zárt ajtók mögött együtt voltak az apostolok és a Boldogságos Szűzanya, együtt imádkoztak, elmélkedtek. Egyszerre nagy zúgás kö-

zött, tüzes nyelvek alakjában alá-
szállt a Szentlélek. A nagy tüzes
láng szétoszlott kis nyelvekre és
kinek-kinek a feje felett megállt. Zú-
gás, tüzes nyelvek, lángok... ez a
külső alakja a Szentlélek megjele-
nésének, hogy lássák, érezzék az
apostolok, a tanítványok és a Szűz-
anya is, hogy Isten beköltözött tem-
plomába. A Szentlélek elfoglalta he-
lyét. Így lakik a Szentlélek a mi lel-
künk templomában is. Megjelenik zú-
gás között, tüzes, világító nyelv
alakjában. A szél zúgása jelenti az
erőt, a tüzes láng pedig a világossá-
got és meleget.

Erő, világosság és melegség

Amikor a Szentlélek Úristen hoz-
zánk költözik a mennyei Atyával és
az Úrral, hogy birtokába vegye lel-
künk templomát, szentségházát, ak-
kor magával hozza azt az erőt, me-
lyet a szél zúgása fejez ki. Megmoz-

gatja a lélek erőit. Ha eddig gyengék, erőtlenek, gyarlók voltunk, az isteni erő megerősít. Ha eddig sötétségben jártunk, a Szentlélek világossága egyszerre világossá teszi lelkünk templomát, mint sötét éjben ragyogó csillár a templomot. Ez a fény látóvá tesz, könnyűvé teszi a hitet, bizalmat, lángolóvá teszi a szeretetet. Érezzük lelkünkben az Isten szeretetét, és ahol Isten szeretete van, ott van maga az Isten. A Szentlélek tehát zúgó szél, folyton feszítő és mozgó erő. Világosság, mely megvilágítja az élet útjait, tüzes nyelv, mely éleszti és fenntartja a meleget, a lelki élet frissességét.

Hogyan lakik a Fiú?

Tudjuk azonban azt, hogy a Szentlélek Úristen, akit a Fiú küld, úgy tud csak hozzánk jönni, hogy vele együtt a Fiú is jön: A Szentlelket küldi az Atya és Fiú, a Fiút pedig

küldi az Atya. A Fiú jön elsősorban az Oltáriszentségben, szentségileg. De benünk van és marad lelkileg is, megdicsőült személyében. Ha a szentségi jelenlét megszűnik, akkor is velünk marad istenségével.

És az Atya?

Őt ki küldi? Őt nem küldi a Fiú és a Szentlélek, hanem Ő maga jön, maga adja magát. A mennyei Atya mindenestül adja magát a Fiúval és Szentlélekkel együtt, aki ebben a szentélyben, a mi szívünkben jelen akar lenni. Vajjon ezt az ajándékot megbecsüljük-e eléggé? Vajjon nem teszünk-e úgy, mint némely jámbor lélek, aki egész jámborságát abban éli, hogy egyik templomból a másikba megy, egyik szobortól a másikhoz jár könyörögni. Ezt is — azt is imádkozza, búcsút jár, de vajjon ellátogat csak egyszer is a lelke templomába. Vajjon nem azért jár-e

különféle templomba, hogy ide ne kelljen betérnie, saját lelkének szentélyébe?!

„Térj be kamrádba”

Hiába járunk templomból templomba, ha saját szívünk templomába nem tudunk betérni! Az Istennel való beszélgetésnek ez a jelenlét az alapja. Azért mondja az Irás: „Te pedig mikor imádkozol, menj be kamrádba és ajtót betéve imádkozzál Atyádhoz a rejtekben!” (Mt. 6, 6.) Igen, amikor imádkozol, térj be kamrádba, hogy ne zavarjon az élet zaja! A csendben, magányban, saját lelkednek szentélyében él az Isten. Szent templom a lelked, oda térj be, ott imádd az Atyát, Fiút és a Szentlelket.

Hogyan adja magát?

Nézzünk be e szentélybe, vegyük észre, hogyan adja magát a Szentlé-

lek. Az Úr jelen lehet a lélekben úgy, mint az Oltáriszentség a szekrényben, helyhez kötöten. De betöltheti úgy is ezt a templomot, mint a levegő a teret. Vajjon a Szentlélek úgy tölti-e be szívünket, hogy szentély lesz? Vagy úgy mint a levegő betölti az egész teret? Ha ezt megértjük és meglátjuk, akkor többet haladunk az életszentségben egyetlen elmélkedéssel, mint sok más meggondolással. Minden azon múlik, hogy ne csak értsük Isten bennünk létét, hanem mint valóságot éljük is! Ez megemel a szentségben, könnyűvé teszi annak útjait.

Miként van jelen?

Miként van jelen Isten lelkünk, szívünk szentélyében?

Nem úgy, mint a levegő a térben, nem úgy, mint az Oltáriszentség a szekrényben. Nem anyagi módon, egy bizonyos helyen, hanem egybe

van olvadva velünk. Úgy adja magát nekünk, hogy egygé válik velünk. Egybeforrad úgy, miként két nemes fém összeolvad, egygé válik, amidőn forró tűzbe kerül. Az isteni szeretet tüze egybeforraszt bennünket Istennel.

Milyen ez az egybeolvadás?

Hasonlít két fém egybeolvadásához, mert hiszen itt is egybeolvadásról van szó, de ez mégsem anyagi egyesülés. Életünknek, szívünknek Istennel való kapcsolata lelki egyesülés. (Unio intellectualis, spiritualis.) Próbáljuk megérteni, mit jelent az, hogy Isten ilyen módon egyesül velünk. Legyünk olyanok, mint a túristák, akiknek hosszú, meredek utakat kell megtenniök, kényelmetlenségeket eltűrniök, hogy elérjék azt a magaslatot, ahol a jó levegő és szép kilátás várja őket. Feszítsük meg mi is szellemi erőnket!

Megismerésünk csodás folyamata

Gondolkoztunk-e már azon, mi történik lelkünkben, mikor megismerünk valamit? Például megismerem ezt az órát. Mi történik? Ha ránézek, látom. Az óra képe megjelenik a szememben. E kép azonban nem áll meg a recehártján, továbbmegy, eljut a képzelőtehetségig és abba benyomja magát, mint a viaszba. Majd jön az értelem, megragadja nemcsak az alakot, a színt, a külsőt, hanem a lényegét. Ez az óra, vagyis egy anyagi tárgy megismerése. Mi történik, amikor megismerem a fogalmat? Szellemi kép jelenik meg, benyomódik lelkembe és ennek a képnek segítségével ismerem meg a dolgokat. A dolgok lényegét az értelem fogja fel. A megismeréshez azonban kép szükséges. Az anyag képét képzelőtehetségemben őrzöm, ami lelki, szellemi, azt az értelemben.

Mindaz, amit megismerek, bennem van. Minél többet ismerek meg, annál fenségesebb világot hordok magamban. Amit megismertünk, azt mindig magunkkal hordozzuk. Ez gazdagít bennüket!

„Mindenemet magammal hordom!”

Régen, a Fekete-tengeren egy hajó viharba került. Az emberek kétségbeesésükben összeszedték értékeiket, arányaikat és azokat magukra aggatva próbáltak menekülni, mert nem messze voltak a parttól. Volt a hajón egy filozófus tudós. Cinikus nyugalommal nézte a kapkodó, rohánzó embereket. Hát te? miért nem szeded össze holmidat? — kérdezték. — „Én mindenemet magammal hordom!” — volt a válasz. Amikor a hajó süllyedni kezdett, a menekülőknél úszniok kellett. Mindenki belefulladt a vízbe, lehúzta őket a sok

teher, kincs, az arany. Egyedül a tudós menekült meg.

Értelmi egyesülés

Mindaz, amit ismerünk, bennünk van és egy képben egyesül bennünk, az ismeret képében. Isten is egyesül, egybeolvad velem, úgy van bennem, mint az ismeret képe. Szellemi, lelki kincsemmé válik. Birtoomban van, hordozom magammal. Ez az értelmi egyesülés, unio intellectualis.

Azonban nemcsak így egyesül velünk Isten, amikor hozzánk jön, hanem még erősebb egybeforradás történik!

A szeretet karja

Az ember nemcsak megismerni, hanem szeretni is tud. Ha az értelem egyik karunk, mellyel valamit megfoghatunk, akkor ez az ember másik

karja, amivel valamit meg tud fogni és magához szorítani. Nemcsak az értelem karjával fogom Istent, hanem átölelem a szeretet karjával is. Tudok szeretni! Azért adta Isten ezt a képességet, hogy egész szeretetemmel, minden vonzalmammal fogjam Őt és magamévá tegyem. Ez a szeretet természetesen érzélem is, mert az ember nem úgy szeret, mint egy fatuskó, hanem szívvel és lélekkel. Ha szívem egybeolvad az Ő érzelmeivel, akkor jön létre az érzelmi egyesülés, az unio affectiva.

Szívvel-lélekkel

Ha lelkem szeretete átöleli Istent, egészen lelki módon egyesültem Istennel. Az emberi életben is úgy van, hogy akik szeretik egymást, azok egy szív és lélek akkor is, ha nincsenek együtt. Nem áll az, hogy „Loin des yeux, loin du coeur” — ha távol van a szemtől, eltávolodik

a szívtől. Az igazi szeretet, mely a lélekből fakad, akkor is tud szeretni, sőt talán még jobban, ha távol van az, akit szeret. Szívvel-lélekkel, minden erőnkől szeretjük, átöleljük Istent. Ez csak úgy lehetséges, hogy a szeretet nemcsak Isten részéről van meg, hanem a mi részünkről is. A szeretet kölcsönös. A kölcsönösségben mélyül, fokozódik. Így bírom az Istent! A szeretet tűzében megolvad és összeolvad Isten és az ember; szentségház lesz a lélek.

Megkezdett mennyország

Még ezzel sem merítettük ki, hogy hogyan egyesül Isten velünk és hogyan van lelkünk templomában! Isten nemcsak vágyban, szeretetben, hanem valóságban, ténylegesen egyesül velünk, nemcsak unio affectivával, hanem unio effectivával. Nemcsak gondolatban, érzelemben, vágyban, szeretetben, a léleknek odaadá-

sában, hanem valóságosan és olyan ténylegesen, amilyen valóságos és tényleges a mennyei Atya, az Ige és a Lélek egysége. Valóságos lelki egységet képezünk, vagyis életközösség létesül. Olyan életközösség, amelyről azt tanítja az Anyaszentegyház, hogy megkezdett mennyország, mert lényegében ugyanaz, mint ami odaát vár reánk, csak fokozatban más. Odaát a hit látássá válik, a remény valósággá, de a Szentlélek tüzes szeretete, amely egybeforrasztja a lelkeket, megmarad, mert a szeretet örök. Aki Istennel egyesül a kegyelemben, aki Isten templomává válik, az már itt a földön a mennyország életét éli. Kis fokban ugyan, mert ha nagyban élné, nem tudná elviselni emberi testben a nagy boldogságot. Isten nem akarja megakadályozni földi életünket, azért csak annyi boldogságot ad, amennyit el bírunk viselni halandó testben.

Áthasonulás Istenhez

Ezzel az unio effectivával, a valóságos egyesüléssel a jó Isten megszenteli az ember lelkét. Úgy lehetséges összeolvadni Istennel, hogy ami Istenben isteni, az a miénk lesz, és ami bennünk emberi, felemelkedhetik Istenhez. Isten a minden szentség forrása, beleolvad, egygyéforr életemmel, szentté tesz engem is. Isten jelenlétéből szentség fakad és árad reám is. Mint ahogyan a por-szem fénylővé válik a világosságban, a vas átizzik a tűzben, egy csepp festék megfesti az egész korsó vizet, úgy Isten a maga erényeit, tulajdonságait, szentségét teljesen átadja, mindez az enyém lesz. Ezzel a lélek átalakul, áthasonul az isteni tulajdonságokhoz, isteni erényekhez, isteni szentséghez. Tisztán csak azzal, hogy Isten jelen van templomában. Ez az oka annak, hogy az Anyaszentegyház nem vár a keresztséggel, míg

felnő valaki, mert anélkül, hogy a gyermek gondolkodni tudna, akarni tudna, máris szentté válik. Ezért csókolta meg Leonidas gyermekének, Origenesnek keblét, mert tudta, hogy a szent Isten vette azt birtokába, Őt tisztelte, Őt imádta benne.

Lélekben, szeretetben, életközösségben

Háromféle módon egyesülhetünk Istennel: lélekben, szeretetben, valószínű életközösségben. Az Ő élete a mi életünké válik, a mi életünk áthasonul és felmagasztosul. Szentségben: Isten szeretetével egyesülünk és beleolvadunk. Hagyjuk, hogy kiáradjon reánk, áthasonuljunk, átalakuljunk Őbelé.

Az életszentség nem abban áll elsősorban, hogy sokat működünk, hanem hogy megnyissuk a lélek kapuit Istennek. Isten átalakítja, szentté, tökéletessé teszi majd templo-

mát. Hagyjuk, hogy az unio intellectualis átjárja gondolkodásunkat, az unio affectiva szívünket, az unio effectiva akaratunkat.

Nem vegyül össze

Életem motívuma, mozgató ereje az a tudat, hogy ebben a csodálatos egyesülésben, amelyben nem vegyül össze az isteni természet az emberivel, nem szűnik meg emberi mivoltunk sem. De nem alacsonyodik le Istennek fensége, szentsége sem. Isten lehajol hozzám, felemel, istenivé tesz, a maga hasonlatosságára alakít. Ez az életszentség: áthasonulás olyanná, mint az Isten.

Belenyomja magát a lélekbe

Ennek az áthasonulásnak van egy megkapó kifejezője. Alexandriai Szt. Cirill művében olvassuk, hogy amikor Isten adja magát, úgy egyesül velünk, úgy belenyomja önmagát lé-

nyünkbe, mint a pecsét a viaszba a maga képét. Megolvad a viasz, belenyomjuk a pecsétet. Ott marad a pecsét, de a pecsétből nem lesz viasz! Az isteni szentség, tökéletesség, fenség, mint egy pecsét belenyomja a maga képét mi lelkünkbe. A viasz megmarad, emberek maradunk, de Isten szentsége formálódik ki bennünk, pusztán csak azzal, hogy Isten jelen van bennünk, egyesülünk vele, nem támasztunk akadályt a kegyelemnek.

Progresszív

Még egy tulajdonsága van ennek a csodálatos egyesülésnek, eggyéolvadásának! — Nem olyan, mint a márványszobor, melyet a művész keze kifaragott és soha többé nem változik. Nem is olyan egészen, mint a pecsétviasz képe, mert ez változatlan, míg ellenben Istennel való egyesülésünk progresszív, folyton fejlődik, halad, tökéletesedik. Ha

az ember nem emel gátat az Istennek, mindig jobban átalakítja önmagába. Isten mindig jobban és jobban adja magát, ez a kegyelem lényege. Mindig nő, gyarapszik, erősödik. Mindig bensőségesebb, erőteljesebb lesz Istennel való egybeforradásunk. Az isteni kegyelem megszenteli, átglyúrja életünket Istennek élete szerint.

Nincs megállás a szentségben!

Milyen nagy kegyelem és ajándék ez, hogy a bennünk lakó Isten tisztán azzal, hogy bennünk van, folyton dolgozik, még akkor is, ha a lélek nem sokat tesz. Isten nem egyszerre nyomja bele a lélekbe istenségének pecsétjét. Pusztá jelenléte mindig jobban és jobban átalakítja, lelkesíti, emeli, szárnyára veszi a lelket és ragadja Isten felé. Nincsen megállás az életszentségben! Isten nem jön üres kézzel. Valóság ez, amiről eddig elmélkedtünk, de talán ritkán

szoktunk rágondolni, még ritkábban közreműködni. Ha a lélek tevékeny-nyé, aktívvá válik, Isten maga viszi az életszentség útján előre, s akkor a lélek nem elégszik meg azzal, hogy kerüli a bűnt, hanem mindig jobban és jobban bele akar hatolni Isten világába. Olyan lesz, mint amikor valaki fejest ugrik és magával ragadja az ár. Isten is magával ragadja a lelket és a vele való egyesülés mindig tökéletesedő, progresszív lesz. „A szent legyen még szentebb!” (Jel. könyve 22, 11.)

Megszentülni!

Aki szent, legyen még szentebb!
Aki Istennel egybeforr, forradjon vele egészen össze. Akkor látni fogjuk, hogy ez a csodálatos misztikus egyesülés Istennel: életforrás, életenergia, Isten élete bennem! Isten lakozása lelkeim templomában. Ezért mondja Szent Pál: „Isten temploma szent, ti vagytok az!” (Kor. I. 3, 17.)

NEGYEDIK ELMÉLKEDÉS:
ISTEN ÉL BENNUNK

És nem tudtam!

Jákob Bersabéból Háránba megy és midőn egyedül rója az utat, ráesteledik. Sehol egyetlen hajlék, ahol megpihenhetne. Lefekszik hát a pusztára, síma földre, egy köre hajtja fejét és mély álomba merül. Álmában megnyílik az ég, és úgy látja, hogy létra köti össze az eget a földdel, melyen angyalok szállnak fel s alá. Mikor felébred, ezt mondja: „Valóban, az Úr van ezen a helyen és én nem is tudtam!” (Gen. 28, 16.) Majd megrémülve mondja: „Mily félelmetes ez a hely, nem más ez, mint az Isten háza és a mennyország kapuja.” (U. o. 17.)

Amikor a lelkinapnak elmélyülései nyomán megpihentünk, elmélyedtünk az igazságban, hogy a kegyelem valóban templommá avatja lelkünket, hogy valóban Isten van jelen, Isten lakozik bennünk, akkor mi is felcsodálkozunk Jákobbal. Valóban az Úr van ezen a helyen és én nem is tudtam! Félelmes hely ez, ahol Isten fölsége és szentsége van... és én sokszor milyen könnyelmű, fegyelmezetlen voltam! Pedig rendkívül összeszedettnek kellett volna lennem Isten színe előtt.

Isten színe előtt

Mikor az emberek vétkezni akarnak, menekülnek az emberek szeme elől. Ember, mikor egyedül vagy, akkor is Isten színe előtt vagy! Valóban szent ez a hely, szent ez a test, mely a Szentléleknek felavatott temploma és én eddig alig éltem ennek tudatában! Ha gondoltam is ar-

ra, hogy Isten jelen van, legfeljebb úgy képzeltem el, hogy igen örül, ha jót cselekszem, vagy haragszik, ha rosszat teszek. Ám mi nemcsak Isten hatalma alatt állunk, hanem vele egészen egybeforrunk, Ő egész életünkkel egybeolvad. Valóban szent ez a hely, Isten háza és a mennyország sem lesz más, csak ott az a lepel fog lehullni, mely ma még visszatart bennünket az Ő látásától.

Szent ez a hely! Nézzük, mi az, ami megszenteli!

Az életszentség titka

Tudjuk, hogy Isten úgy egyesül velünk a kegyelemben, hogy jobban bennünk van, mint akár a mi magunk léte, mint akár a testünk lelkünkkel, jobban összeforr velünk, mint önnönmagunk. Egészen Istené vagyunk és Istenből vagyunk. Mit mond ez? Isten teljesen bennem van. Ez az életszentség titka. Azért ez

utolsó elmélkedésünkben a bensőséges szeretet titkát nézzük. Ez már misztika.

Isten élete bennünk

Azt mondtuk az előző elmélkedésekben, hogy a Szentléleknek tulajdonítjuk a lélek megszentelését. Nemcsak a Szentlélek, nemcsak a Fiú szenteli meg a lelket, hanem egyben velük a mennyei Atya is, aki küldi a Fiút és a Szentlelket. Ezt a csodálatos isteni életet kell egy kicsit jobban megismernünk, nem úgy, ahogyan fenn a mennyekben élnek, hanem úgy, ahogy bennünk, a Szentlélek templomában. Testünk, szívünk, lelkünk szentély, a Szentháromság szentélye. Isten nemcsak hatalmával, szentségével van jelen, hanem a teljes Szentháromság az ő isteni életével. Milyen tehát Isten élete bennünk?

Behatolni az isteni élet titkába!

Ez titok, misztérium! Ha egyáltalán van titok, akkor ez az. Ki tud abba behatolni? Ha valakit nagyon ismerünk, az még nem jelenti azt, hogy be tudunk hatolni életének titkaiba. Mi az isteni életnek titkait ellessük, s ebből majd megtudjuk, hogy a Szentháromság miként lakik bennünk. Az életszentség titka tehát abban áll, hogy behatoljunk az isteni élet mélységes, titokzatos világába s lássuk, hogyan él bennünk az Isten.

Itt lakik az Atya

Az Atya önmagát adja nekünk, bennünk van, velünk egyesül, összeforr. Ha mi Isten életének titkaiba akarunk behatolni, akkor látnunk kell, milyen a mennyei Atya élete bennünk. Ő teljesen nekünk adja magát, nemcsak úgy általában, hanem egészen. Az Atya a mérhetet-

len, kezdetnélküli végtelen jóság, minden jónak forrása. A mennyei Atyának a jóság a lényege. Ő minden szeretetnek forrása. Kimeríthetetlen, örök, kiapadhatatlan jóság a mennyei Atya élete, s amikor az Ő élete velünk egyesül, mi ennek a jóságnak birtokába jutunk. Kell hogy tudatára ébredjünk annak, hogy a jóság forrása bennünk van, s a miénk. Nekünk adta magát!

Itt gondolja Fiát...

A mennyei Atya látja és szemléli végtelen, kimeríthetetlen jóságát. S amikor így szemléli s megéri önmagát, akkor az a gondolat, mellyel megéri, ez az Ige, a második isteni Személy. A mennyei Atya önmaga jóságát öröktől fogva megéri, öröktől fogva megismeri, s így öröktől fogva szüli a Fiúistent. Bennem az Atya, bennem az Ő végtelen jósága, bennem szemléli önmagát és így

bennem szüli az Igét, a második isteni Személyt. Őt lelkemnek tempomába helyezi. A Fiúnak, az Igének örökkévaló szülése itt van bennem. Milyen csodálatos világ tárul fel, ha a Szentháromság életét így nézzük! Minden tudásnak forrása bennem van, mert bennem van az Ige és így minden isteni Igazság. Ő a végtelen, örök igazság, hiszen minden igazság az Atya értelmében születik. Ezért mondotta az Úr Jézus: „Az igazság szabadít meg benneteket.” (Jn. 8, 32.) Az igazság él bennem!

Igy szereti Fiát!

Amikor az Ige, a második isteni Személy rátekint a mennyei Atyára, csodálatos közeledés kezdődik az Atya és a Fiú között. Az Atya látja a Fiút, a második isteni Személyt, a Fiú látja az Atyát és végtelen isteni szeretet gyullad ki. Ez a szeretet, amely az Atyából indul ki, a

Fiú felé fordul és a Fiútól az Atya felé irányul, ez az örök teremtetlen Szeretet, mely nem keletkezik időben, hanem örökkévaló. Ez az örök szeretet a Szentlélek.

Kölcsönös szeretetük

A harmadik isteni személy a Szentlélek, akinek lényege és élete a szeretet, ennek a szeretetnek kiindulása az Atyától a Fiúhoz és a Fiútól az Atyához, itt van bennem. Én, aki csak időben vagyok, és csak egy ideig vagyok itt a földön, mégis hordozója vagyok a végtelen, a teremtetlen, örök isteni Szeretetnek. A Szentlélekisten bennem van és örökké bennem is akar maradni. Bennem szereti az Atyát és a Fiút, végtelen és mégis én, a véges hordozom. Örök és mégis én, a mulandó, szívembe zárom! Ráeszmélünk most már arra, hogy mi történik bennünk?

Mi történik bennünk?!

Az Atya él lelkünkben és szereti a Fiút, és a Fiú ránézvén az Atyára, szeretettel fordul feléje, ez a kölcsönös szeretet a Szentlélek, mely a miénk. Minden jónak forrása bennem van és innen sugárzik ki az örök Jóság, az örök Igazság és az örök Szeretet. A teljes Szentháromságot bírom, egybeolvad az én lelkemmel, testemmel, mégsem szűnök meg ember lenni. Testem a Szentlélek temploma, a Szentlélek bennem szereti az Atyát és a Fiút.

Tökéletes egység

A Szentháromság élete hármás, mégis egységes. A Szentháromság tulajdonképpen három személy, de egy isteni természet. Mind a három személynek van valami isteni tulajdonsága, de azért a háromnak természete egy. Ez a tökéletes harmó-

nia, amellyel az Atya megérti a Fiút, a Fiú ismeri az Atya jóságát, és amellyel szeretik egymást, — ez az én lelkemnek alaphangulata. Az az egység, ami a Szentháromságban van, bennem van. Bennem is a három isteni személy egygyéolvad, mert Isten tökéletesen van bennem.

Isten boldogsága

Mit jelent ez a harmónia? A leg-tökéletesebb boldogságot. A teljes Szentháromság itt van bennem, az Ő boldog, isteni életét bennem éli. Enyém a mennyei Atya jósága, a Fiúnak az igazsága és világossága, enyém a Szentháromságnak egysége, és az örök szeretet, amely közöttünk van. És mindezt én halandó testemben hordozom. Csodálatos misztérium! Az örök boldogság, a mennyország nem más, mint Isten boldogságában való részesedés. Ezt már most is bírom, ámbár még nem tu-

dom úgy átérteni, ahogy az Isten átéli bennem. Ha megszűnik a testem, ez a kolonc, és lelkem felszabadulva átlépi a másvilág küszöbét, akkor majd meglátom úgy, amint ez a valóságban van.

A teremtetlen kegyelem ajándéka

Van, aki közöttünk panaszkodik boldogtalansága miatt? Hiszen Isten boldogsága, Isten élete bennünk van, ez a miénk, és összeforrott a mi életünkkel. Isten élete beleolvad a miénkbe. Isten jósága átjárja lelkünket és az isteni Igének világossága világosságot kölcsönöz értelmünknek. Az isteni Szeretet lánggra gyullaszt, buzgóvá tesz engem is, hiszem, bírom Őt és így az Ő egysége és boldogsága az enyém! Csodálatos élet ez a kegyelmi élet! Ajándék ez, amit Isten ad nekünk a megszentelő ke-

gyelemmel. Ez az ajándék a kegyelem teremtetlen ajándéka.

Isten élete sugárzik belőlem

Ha egyszer igazán beléhatolunk a Szentháromság életébe, akkor érezzük, hogy a Szentháromság nemcsak befelé, hanem kifelé is a mennyei Atya szeretetét, jóságát sugározza, teremt világokat, kormányoz mindeket. Énbőllem kormányozza a világmindenséget. Bőllem árad ki az Atyának a jósága. Énbőllem küldi a Fiút és a Szentlelket. Ugyanúgy a Fiúisten is belőllem indul ki kegyelmeit osztogatni. Ami az övé, az az enyém is. A második isteni Személy egyesítette magában az emberi és az isteni természetet. Bene feltámadunk, benne örökre egyesül az emberi és az isteni természet. Amidőn hozzám jön az Ige, bennem van, nemcsak a második isteni Személy, hanem bennem van az Ő szent em-

bersége is. **Bennem dobog az Úr Jézus Szíve**, belőlem áldja meg választottjait. **Valami csodálatos erő sugárzik ki mindenkiből, akiben az Isten él.** Bennem él a Szentlélek is, belőlem indul ki, hogy megszentelje a lelkeket, megvilágosítsa az emberek életútjait!

Megváltozik a föld színe

Higgyük, ha igazi engesztelő életet élünk, megváltozik a föld színe. Ha engesztelő lélek vagyok és szentségben élek, akkor a bennem élő Szentlélek ki fogja űzni a gonoszt környezetemből és újjá fog születni minden. A mi emberi szellemünk ugyan nem tudja teljesen kifürkészni, de Isten világosságával látni fogjuk, milyen nagy dolog szentségben élni. A porszem, a gyarló kicsi ember egyszerre naggyá nő. Velünk az Isten, belőlünk sugározza ki isteni erejét és áldását. Nem csoda tehát,

hogy ha erre valaki rádöbben, az szívében jubilál és úgy kiált fel, mint a Szentháromságról nevezett Erzsébet nővér:

Erzsébet nővér vágya

„Ó Szentháromság, én mindenem és boldogságom, végtelen magányom, mérhetetlenségem, amelyben elveszek. Átadom magam, hogy zsákmányod legyek! Merülj belém, hogy én benned merüljek el, míg megvárom, hogy hozzád elmehessek, hogy végtelen fényességemben szemléljem nagyságod mélységeit!”

Az én lelke vágya

Ó Szentháromság, én mindenem, én boldogságom, hogy élhettem én ilyen vakon eddig, hogy ennek tudatára nem ébredtem! Milyen hálás vagyok, hogy most Rád találtam. Valóban átadom magam, hogy zsák-

mányod legyek. Nem is tehetek mást akkor, midőn rádöbbenek arra, hogy te az enyém vagy.

Te isteni Jóság, gyúrd át engem, járjon át a Te világosságod.

Kérem a Szentlélek Úristent

Szentlélek, Szentelj meg engem és gyullaszd bennem azt a szeretetet, amely a Te lényeged, amely újjáteremt az én szívemet és lelkemet! Hogyan köszönjem meg Neked, hogy nekem adtad magadat? Mást nem kérhetek, mint azt, hogy merülj belém még jobban, hiszen én mindig jobban és jobban összeforrhatok Veled. Ó forrassz engem össze mindig jobban magaddal, mert bár egyek vagyunk, tudom, hogy ez nem szünteti meg emberi voltomat és nem szünteti meg isteni Fölségedet sem. Ami azt megszünteti, az ellen kérlelhetetlen harcot indítok! Minél rosszabb a világ, annál szentebb akarok lenni.

Könyörgés a Jósághoz, az Igéhez és a Szeretethez

Isteni Jóság, jöjj és áraszd el lelkemet Jóságodnak teljességével, hogy benne elmerüljek, vele megteljek egészen és Jóságodat sugározzam egész életemben!

Isteni Ige, a Te igazságosságodnak a fényessége oszlassa el az én életemnek minden sötétségét, minden nyomorúságát és teremtsen új embert belőlem, a Te Szíved szerint.

Szentlélek Úristen, örök Szeretet, ha van bennem szeretetlenség és gyűlölség, akkor jöjj és tüzesíts át, hogy szívem, lelkem ne legyen más, mint egy égő láng, mely fölfelé tör.

Merüljünk el Bennel

Kérjük a Szentháromságtól, hogy merüljön el bennünk és mi merüljünk el Őbenne. Jobban bírom Istent, mint bírom magamat. Jobban

vagyok én a teljes Szentháromságnak a szentélye, jobban él bennem az örök Atya, az Úr Jézus és a Szentlélek, mint ahogy én élek magamban.

Az a baj, hogy én erre eddig olyan keveset gondoltam s nem éltem tudatában ennek a nagy kegyelemnek és mérhetetlen szerencsének.

Bírjuk Őt mindig jobban!

Bírjuk tehát Őt úgy a mi szeretetünkkel, szívünkkel, lelkünkkel és karoljuk úgy át, hogy mindig az isteni szeretet töltsön el bennünket és láncoljon a teljes Szentháromsághoz. Vágyódjunk arra, hogy mindig jobban és jobban bírjuk a teljes Szentháromságot. Így mindinkább belénk merül és mi Őbelé. Ez a szentség a miénk, a mi élethivatásunk, hogy engesztelő áldozatul felajánlhassuk életünket Istennek jóságban igazságban, szeretetben.

TARTALOM:

Köszöntő	— — — — —	7
Engeszteljünk szentségben!	—	10
Első elmélkedés: „A meghívott szenteknek!”	— — — —	19
Második elmélkedés: Hol van Isten országa?	— — — —	32
Harmadik elmélkedés: Isten temploma	— — — — —	57
Negyedik elmélkedés: Isten él bennünk	— — — — —	77

LELKIÉLET KISKÖNYVEI

69.

Kempis Tamás

ISTEN FELÉ

Latin eredetiből fordította Farkas Lajos

92 oldal, 2,40 Ft

70.

Erdey Ferenc

ENGESZTELJUNK SZENTSÉGBEN

ELMÉLKEDÉSEK

96 oldal, 2,40 Ft

71.

Erdey Ferenc

ENGESZTELJUNK TISZTASÁGBAN

ELMÉLKEDÉSEK

124 oldal, 2,80 Ft

72.

Erdey Ferenc

ENGESZTELJUNK SZERETETBEN

ELMÉLKEDÉSEK

124 oldal, 2,80 Ft

73. **A SZERETET PARANCSA**

Elmélkedések Szalézi Szt. Ferenc
szellemében

96 oldal, 2,40 Ft

